

AALSMEERS CHRISTELIJKE ORATORIUM VERENIGING

PROGRAMMA

met
Danny Nooteboom, dirigent
Merel van Geest, sopraan
Merlijn Runia, alt
Adrian Fernandes, tenor
Marijn Zwitterlood, bas
Sander van den Houten, orgel
Strijklicht, begeleidingsorkest

Zaterdag 12 november 2016
Bloemhof - Aalsmeer

ACOV
AALSMEERS CHRISTELIJKE
ORATORIUM VERENIGING

We wensen u vanavond veel luisterplezier.

SOPRANEN

Hinke Bokhorst
Joke van Dalen
Marry Dannijs
Joke Dekker
Ellise Evers
Nelleke Grebe
Sandra Hermans
Pieja van't Hof
Henny de Jeu
Annet de Jong
Renske Jonker
Paula Kok
Ine Konersmann
Nathalie Riksten
Janneke van Schie
Adri Stoof
Jeannette Thesing
Maya Vlieger
Thirza Vrooland
Paula Westra

ALTEN

Henny de Bock
Paula Broer
Marijke Buijs
Annie Buijs
Hennie Dop
Fenna van Dijk
Nel Gerritsen
Nan Goedbloed
Tineke Goossens
Geeske Hazenberg
Maaïke de Jong
Betty Lauwers
Frouwk van Luling
Adri van der Mark
Joke Overbeek
Rita Pannekoek
Anneke Peeters
Maartje Rip
Rineke Rouwenhoff
Til van Veen
Dieneke Vuijk
Inez Vuorinen

TENOREN

Jan Hensen
Mels Leenheer
Rudi olde Heuvel
Dick van Vliet
Cees Vrooland

BASSEN

Joop Dekker
Niels Dekker
Dick Krijger
René van der Mark
Marten Riksten
Tom Stoof
Wilbert Streng
Philip van Veldhuijsen
Jan Verbeek
Hans Westra

GASTZANGERS

Huig Baartman
Nellie Barth
Ingrid Beijnvoot
Ton van de Berg
Wim Bruijnes
Carla Corbée
Joke Dingelhoff
Ans Draijer
Marian Elfrink
Marja Hogeweg
Marga van Homeijer
Dicky Jansma
Paul Keessen
Elly de Koning
Tineke Luiten
Mariëtte Mak
Wim Mak
Henk van der Meulen
Herman Paardekooper
Elso Pot
Jeske Reijs
Nelleke Reijs
Annie Schönhage
Elsenoer Schoonhoven
Carolien Sloetjes
Anne Marie Spitzen
Anita Stoof
Rob van Unen
Hil Vos
Natalie Wilcox
Paula Wilcox

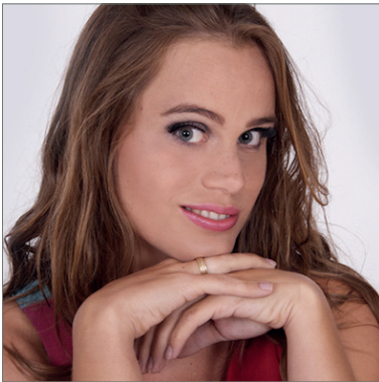

Danny Nooteboom (1970) studeerde muziekwetenschap en koordirectie. Na zijn afstuderen heeft hij zich ontwikkeld tot een veelzijdig oratoriumdirigent.

Op zijn repertoire staan veel grote bekende oratoria. Naast ACOV dirigeert hij nog 5 andere koren. Ook dirigeert hij de jaarlijkse Messiahschraap in Leiden.

In 2009 dirigeerde hij de Nederlandse première van het Stabat Mater van Karl Jenkins. Ook werkte hij in 2014 voor een VARA documentaire met het Groot Omroepkoor.

Danny Nooteboom is naast zijn werk als dirigent ook voorzitter van de muziekcommissie van de Vereniging Toonkunstkoor Nederland.

Merel van Geest is een jonge sopraan die in 2009 haar Master diploma klassieke zang cum laude heeft behaald aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Gerda van Zelm en Diane Forlano.

Daarna heeft ze haar tweede master in Music for New Audiences en Innovative Practice afgesloten bij een internationaal samenwerkingsverband tussen verschillende conservatoria.

In 2011 werd ze benoemd als Haags toptalent. Zij heeft hierdoor een eigentijdse geënceneerde Matthäus Passion geproduceerd en gezongen.

Merlijn Runia (mezzosopraan) behaalde haar masterdiploma aan de Dutch National Opera Academy.

In opera vertolkte Merlijn onder meer de rollen van Cherubino, Dorabella, Orlofsky, Dido, Hänsel, Zinnia, Philomela, Tzippie en Kathy. In muziektheater speelde Merlijn de rollen van Ot (Theater Artemis), Kantorka (Ulrike Quade Company) en Agnes (Domestica Rotterdam). Ze zong de altsolo's in Bach's Matthäus Passion, Rossini's Petite Messe Solennelle, Schuberts Mis in As en de Krönungsmesse van Mozart.

Merlijn heeft gewerkt met dirigenten als Patrick Fournillier, Antony Hermus, Jonathan Cohen, Etienne Siebens, Bas Wiegers, Martin Sieghart, Clark Rundell en met regisseurs als Laurent Pelly, Lotte de Beer, Marcel Sijm, Marc Krone en Robert Herzl.

Adrian Fernandes (tenor) is geboren in 1987 te Curaçao. Van jongs af aan zong hij graag in de kerk en in verschillende koren, ook als solist.

In 2008 vertrok Adrian naar Rotterdam. Hij studeerde klassieke zang bij Codarts, waar hij les kreeg van o.a. Roberta Alexander en Frans Huijts.

Inmiddels is Adrian een veel gevraagd tenor solist. Daarnaast fungeert hij als Cantor van de Kathedraal Rotterdam, waar hij elke zondag de liturgische zang doet. Hij zingt daar ook in de Kathedrale Cantorij.

Hij heeft met verschillende dirigenten gewerkt, zoals met Conrad van Alphen, Reinbert de Leeuw en vele anderen. Ook geeft Adrian zanglessen in verschillende genres.

Foto: Jan Willem Groen

Bariton **Marijn Zwitserlood** voltooide in 2006 zijn opleiding aan het Conservatorium van Utrecht. Slechts enkele maanden later behaalde hij de tweede prijs op het Christina Deutekom Concours.

Sindsdien neemt hij regelmatig lessen bij Manuela Ochakovski. Hij zong solo in o.a. de volgende operaproducties: Het liefdeselixir van Donizetti - Dulcamara (KOW, Utrecht), 'A Dog's Heart' van Alexander Raskatov - Detective (DNO) en Noye's Fludde van Britten - Noye (Muziektheater Hollands Diep).

Ook zong hij solo in o.a. de volgende oratoria: Petite Messe Solennelle – Rossini, de Requiems van Fauré, Brahms, Verdi en Mozart, de Mattheus en Johannes Passion van Bach en de Schöpfung van Haydn.

Sander van den Houten is hoofdorganist van de Burgwalkerk en de Broederkerk en tweede organist van de Bovenkerk te Kampen.

Zijn vakopleiding tot organist (bachelor) ontving hij aan het Rotterdams conservatorium bij Bas de Vroome. In 2013 slaagde hij cum laude voor zijn masterdiploma orgel aan het ArtEZ-conservatorium van Zwolle bij Theo Jellema.

Als dirigent is hij verbonden aan 4 koren. Ook is hij vaste begeleider van o.a. het Bovenkerk Kamerkoor en van het Kampen Boys Choir.

Sander van den Houten geeft jaarlijks vele concerten als solist, begeleider en continuo speler. Ook heeft hij een privé lespraktijk. Meer info op: www.sandervandenhouten.nl

Georg Friedrich Handel (1685-1759) was een Engelse barokcomponist van Duitse afkomst. Vandaar dat zijn naam op verschillende wijzen wordt gespeld; op Engelse en Duitse manier. Handel kwam niet uit een muzikale familie. Toch openbaarde er zich al vroeg talent en belangstelling voor muziek. Zijn vader verzette zich hier aanvankelijk tegen, maar Handel oefende stiekem door.

Een bezoek aan Weilsenfels was doorslaggevend, toen hertog Johan Adolf hem, als kind van amper acht, hoorde spelen. Door toedoen van deze hertog kreeg Handel een muziekopleiding bij Friedrich Zachau, een organist in Halle.

Later vestigde hij zich in Engeland, waar hij zich in eerste instantie richtte op de opera en daarvoor zelfs een eigen theater opende in Londen. Het viel hem in Engeland niet makkelijk. Zijn leven werd gekenmerkt door moeilijkheden van allerlei aard, weerstanden, afgunst en onwelwillendheid. De componist overwon al deze moeilijkheden door zijn ijzeren wilskracht en onuitputtelijke energie.

Handel heeft een enorme erfenis aan composities achtergelaten: 42 opera's, 29 oratoria, meer dan 120 cantates, trio's en duetten. Verder Engelse, Duitse, Italiaanse en Latijnse kerkmuziek, serenades en odes. Onder zijn instrumentale werken vallen de orgelconcerten, concerti grossi, ouvertures en kamermuziek zoals hobo- en vioolsonates en werken voor klavecimbel en orgel.

Samen met Johann Sebastian Bach, die in hetzelfde jaar (1685) werd geboren, wordt Handel als een van de grootste componisten van zijn tijd gezien. Herhaaldelijk werd de extroverte Handel met Rubens vergeleken en de introverte Bach met Rembrandt. Handel componeerde in totaal meer dan 610 werken, waarvan vele nog steeds worden uitgevoerd.

In 1751, tijdens het schrijven van zijn laatste oratorium Jephta werd hij blind aan zijn linkeroog, waarop hij stopte met componeren. In 1752 lag hij onder het mes van een aantal chirurgen vanwege staar. In 1753 was Handel volkomen blind, ondanks dit gebrek bleef hij orgel spelen en dirigeren.

Op 6 april 1759 woonde de oude Handel in het Covent Garden Theatre in Londen de laatste uitvoering van dat seizoen van zijn Messiah bij. Daarna werd hij plotseling ernstig ziek. Volgens getuigen hoopte hij op Goede Vrijdag te sterven. De sterke Handel leefde ondanks de zeer hoge koortsen een dag langer en stierf op Stille Zaterdag. Hij werd op 20 april 1759 onder grote publieke belangstelling begraven: Met een overweldigend eerbetoon werden zijn stoffelijke resten bijgezet in de "Poets' Corner" (dichtershoek van Westminster Abbey, naast de grootste kunstenaars van Engeland: Shakespeare, Tennyson and Purcell).

First part**Eerste deel**

Handel koos voor een instrumentale opening, waarbij strijkers aanvangen met een breed en statig Grave (ernstig). Ineens treedt er een sfeerverandering op: als intro op de Profetieën in de volgende delen klinkt een licht en transparant fugatisch Allegro moderato (matig snel).

1. Ouverture - Grave - allegro moderato**1. Ouverture -Grave - allegro moderato****2. COMFORT YE MY PEOPLE**

In dit gecompliceerde recitatief wordt de melodielijn gespeeld door de eerste viool. De tweede viool, altviool, cello en contrabas hebben een begeleidende functie. De profetische woorden in het slot krijgen een extra dimensie door het snellere tempo en de besliste wijze waarop de akkoorden worden gespeeld, waarmee het orkest de woorden ondersteunt.

2. Recitative - tenor

Comfort ye, comfort ye My people, saith your God.

Speak ye comfortably to Jerusalem, and cry unto her, that her warfare is accomplished, that her iniquity is pardoned. The voice of him that crieth in the wilderness: 'Prepare ye the way of the Lord, make straight in the desert a highway for our God.'

2. Recitatief - tenor (Jes. 40:1-3)

Weest getroost, weest getroost Mijn volk, zo spreekt uw God.

Spreekt vanuit uw hart tot Jeruzalem en roept haar toe dat haar strijd is volbracht, dat haar ongerechtigheid is vergeven. De stem van een roepende in de woestijn: 'Bereidt de weg des Heren, effent in de woestijn een baan voor onze God.'

3. EV'RY VALLEY

Het thema van deze tenor-aria is van een fijne ritmische structuur en wordt gebruikt als Ritornello bij aanvang en afsluiting. (Ritornello's zijn korte instrumentale passages, vaak slechts acht maten lang, ter afwisseling van grotere vocale en instrumentale delen, dienend als voor-, tussen-, en naspelen). Handel maakte veelvuldig gebruik van coloraturen (virtuoze passages in een vocale partij), om de zeggingskracht te vergroten. Zo wordt hier met het woord "exalted" muzikaal uitgebeeld, "Alle dalen zullen verhoogd worden".

3. Air - tenor

Ev'ry valley shall be exalted, and ev'ry mountain and hill made low, the crooked straight, and the rough places plain.

3. Aria - tenor (Jes. 40:4)

Elk dal zal verhoogd worden en elke berg en heuvel geslecht. Wat krom is zal recht en wat ruw is zal vlak gemaakt worden.

4. AND THE GLORY OF TE LORD

Het koor laat zich hier voor het eerst horen in een prachtige jubelzang. Het begin wordt gevormd door een vol Ritornello, dat twee van de vier thema's bevat die Handel in dit koorgedeelte gebruikte. Door deze volle klank krijgt de inzet van de alt-partij (And the glory) extra betekenis.

4. Chorus

And the glory of the Lord shall be re-vealed, and all flesh shall see it together, for the mouth of the Lord hath spoken it.

4. Koor (Jes. 40:5)

En de heerlijkheid des Heren zal zich openbaren en door alle volken aanschouwd worden, want God heeft het gezegd.

5. THUS SAITH THE LORD

De overtuigingskracht van de Profetie wordt hier versterkt door de ritmische homofone orkestzetting. Handel maakte dankbaargebruik van coloraturen om met het woord “shake” het “schudden” uit te beelden. “Nog even, en Ik zal de hemelen, de aarde, de zee en het droge land doen schudden”.

5. Recitative - bass

Thus saith the Lord of Hosts: yet once, a little while, and I will shake the heav'ns, and the earth, the sea, and the dry land; and I will shake all nations; and the desire of all nations shall come.

The Lord whom ye seek, shall suddenly come to His temple, ev'n the messenger of the covenant, whom ye delight in. Behold, He shall come, saith the Lord of Hosts.

5. Recitatief - bas (Hag. 2:7-8; Mal. 3:1)

Zo spreekt de Heer der heerscharen: nog even, een ogenblik nog en Ik zal de hemelen, de aarde, de zee en het droge land doen schudden; en Ik zal alle naties doen beven en aller verlangen zal vervuld worden.

Weldra zal Hij naar Zijn tempel komen, de Heer die gij zoekt, namelijk de engel des verbonds, wiens komst u met vreugde tegemoet ziet. Zie, Hij zal komen, zo spreekt de Heer der heerscharen.

6. BUT WHO MAY ABIDE

Deze aria voor alt is de derde die Handel in 1750 componeerde. Naast de oorspronkelijke aria voor bas, uit 1741, schreef hij nog een versie voor sopraan.

6. Air - alto

But who may abide the day of His coming?
And who shall stand when He appeareth?
For He is like a refiner's fire.

6. Aria - alt (Mal. 3:2)

Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen?
Wie zal stand houden als Hij verschijnt?
Want Hij is als het vuur van een smelter.

7. AND HE SHALL PURIFY

Het hoofdthema bestaat uit twee delen. Halverwege keert het eerste deel terug maar wordt dan als afzonderlijk thema gebruikt.

7. Chorus

And He shall purify the sons of Levi, that they may offer unto the Lord an offering in righteousness.

7. Koor (Mal. 3:3)

Hij zal de zonen van Levi zuiveren, opdat zij in gerechtigheid de Heer een offer kunnen brengen.

Recitative - alto

Behold, a virgin shall conceive, and bear a son, and shall call His name: Emmanuel, 'God with us.'

Recitatief - alt (Jes. 7:14)

Zie, een maagd zal zwanger worden en een zoon baren, en Zijn naam zal luiden: Emmanuel, 'God met ons.'

8. O THOU THAT TELLEST

Uit de vorige delen is zichtbaar dat Handel veel teksten direct uitbeeldde in zijn muziek (bijvoorbeeld door coloraturen). Hier laat hij in de snelle vioolpassages de toehoorder als het ware “meeklimmen” op de hoge berg. Ook het woordje “arise” (verhef) kan in deze context zo beluisterd worden.

8. Air - alto

O thou that tellest good tidings to Zion, get thee up into the high mountain. O thou that tellest good tidings to Jerusalem, lift up thy voice with strength, lift it up, be not afraid, say unto the cities of Judah: ‘Behold your God!’ Arise, shine, for thy light is come, and the glory of the Lord is risen upon thee.

Chorus

O thou that tellest good tidings to Zion, good tidings to Jerusalem, arise, say unto the cities of Judah: ‘Behold your God!’ The glory of the Lord is risen upon thee.

8. Aria - alt (Jes. 40:9; 60:1)

O, gij die Sion goede tijding brengt, klim op de hoge berg. O, gij die Jeruzalem goede tijding brengt, verhef uw stem met kracht, vrees niet, zeg tegen de steden van Juda: ‘Ziedaar, uw God!’ Sta op, word verlicht, want uw Licht komt en de heerlijkheid des Heren gaat over u op.

Koor (Jes. 40:9)

O, gij die Sion goede tijding brengt, goede tijding aan Jeruzalem, verhef u, zeg tot de steden van Juda: ‘Ziedaar, uw God!’ De heerlijkheid des Heren is over u opgegaan.

9. FOR BEHOLD, DARKNESS

De spanning van de beginchromatiek (maat 1 tot en met 10) beeldt nacht en duisternis uit. Om “licht” en “heerlijkheid” te benadrukken, laat George Frideric Handel het instrumentale onderdeel zich vanaf maat 11 in een “hogere ligging” afspelen.

9. Recitative - bass

For behold, darkness shall cover the earth, and gross darkness the people. But the Lord shall arise upon thee, and His glory shall be seen upon thee. And the gentiles shall come to thy light, and kings to the brightness of thy rising.

9. Recitatief - bas (Jes. 60:2,3)

Want zie, duisternis zal de aarde bedekken en diepe duisternis de volkeren. Maar over u zal de Heer opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u schijnen. En de ongelovigen zullen opgaan naar uw licht en koningen naar de glans van uw opkomst.

10. THE PEOPLE THAT WALKED

In zowel vocale als instrumentale zin speelt deze aria zich bijna geheel unisono af. Handel gaf met de lage noten in maat 8 het woordje “darkness” (duisternis) veel zeggingskracht. De thematiek in deze aria speelt zich af in een lopende beweging in achtste noten, die zo uitbeelding geeft aan: “Het volk dat wandelt in duisternis”.

10. Air - bass

The people that walked in darkness have seen a great light; and they that dwell in the land of the shadow of death, upon them hath the light shined.

10. Aria - bas (Jes. 9:1)

Het volk dat in duisternis wandelt heeft een groot licht gezien; zij die wonen in het land van schaduw en dood, over hen heeft het licht geschenen.

11. FOR UNTO US A CHILD IS BORN

Na het serene beginthema ontwikkelt zich dit deel compositorisch steeds naar een hoogtepunt met de woorden: “Wonderbare Raadsman, Machtige God, Eeuwige Vader, Vredevorst”.

11. Chorus

For unto us a Child is born, unto us a Son is given, and the government shall be upon His shoulder; and His name shall be called: Wonderful, Counsellor, The Mighty God, The Everlasting Father, The Prince of Peace.

11. Koor (Jes. 9:5)

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven en de heerschappij rust op Zijn schouders; en Zijn naam zal luiden: Wonderbare Raadsman, Machtige God, Eeuwige Vader, Vredevorst.

12. PASTORAL SYMPHONY

In dit aan een landelijk melodie ontleende instrumentale intermezzo, zijn de violen in drie groepen ingedeeld. De derde groep benadrukt de thematiek, doordat deze steeds een octaaf lager meespeelt.

12. Pastoral Symphony

12. Pastorale Symfonie

13. Recitative - soprano

There were shepherds abiding in the field, keeping watch over their flock by night. And lo, the angel of the Lord came upon them, and the glory of the Lord shone round about them, and they were sore afraid.

13. Recitatief - sopraan (Luc. 2:8,9)

Er waren herders in het veld, die des nachts de wacht hielden over hun kudde. En zie, de engel des Heren stond bij hen en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen en zij waren zeer bevreesd.

13a. Recitative - soprano

And the angel said unto them: ‘Fear not, for behold, I bring you good tidings of great joy, which shall be to all people. For unto you is born this day, in the city of David, a Saviour, which is Christ the Lord.’

13a. Recitatief - sopraan (Luc. 2:10,11)

En de engel sprak tot hen: ‘Vreest niet, want zie, ik verkondig u grote blijdschap die heel het volk zal ten deel vallen. Want onder u is heden geboren, in de stad van David, een Redder, Christus de Heer.’

14. Recitative - soprano

And suddenly there was with the angel a multitude of the heav’nly host, praising God and saying:

14. Recitatief - sopraan (Luc. 2:13)

En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde met de woorden:

15. GLORY TO GOD

In de voorgaande delen wordt de verwachting van de Heer zichtbaar gemaakt. De violen in de delen geven de sfeer rondom de engel aan. De sopraan introduceert in deel 14 met de woorden: “Een menigte van hemelse scharen die God prees en zei: “Glory to God” (deel 15). In dit deel jubelt het koor “Ere zij God in de Hoge”. Handel benadrukte het woordje “Highest” (Hoge) door dit uit te schrijven op langere notenwaarden. Met een door de violen in dalende lijn gespeelde melodie, wordt aan het vredige “and peace on earth” (en vrede op aarde) een extra dimensie gegeven.

15. Chorus

‘Glory to God in the highest, and peace on earth, goodwill towards men.’

15. Koor (Luc. 2:14)

‘Ere zij God in den hoge, vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.’

16. Air - soprano

Rejoice greatly, o daughter of Zion!
Shout, o daughter of Jerusalem!
Behold thy King cometh unto thee! He is the
righteous Saviour, and He shall speak peace
unto the heathen.

16. Aria - sopraan (Zach. 9:9,10)

Verheug u zeer, o dochter van Sion! Juich, o
dochter van Jeruzalem!
Zie, uw Koning komt tot u! Hij is de Redder
vol rechtvaardigheid. Hij zal de volkeren
vrede verkondigen.

16a. Recitative - alto

Then shall the eyes of the blind be opened,
and the ears of the deaf unstopped. Then
shall the lame man leap as an hart, and the
tongue of the dumb shall sing.

16a. Recitatief - alt (Jes. 35:5,6)

Dan zullen de ogen der blinden geopend
worden en de oren der doven ontsloten. Dan
zal de lamme springen als een hert, en de
tong van de stomme zal zingen.

17. HE SHALL FEED HIS FLOCK

Handel experimenteerde vaak met deze zetting. De originele versie werd in 1754 geschreven voor sopraan en later ook uitgevoerd door alleen alt. Voor deze uitvoering is gekozen voor de duet-versie met sopraan en alt. Afwisselend verdubbelen de eerste en tweede viool de vocale partij.

17. Duet - soprano and alto

He shall feed His flock like a shepherd, and
He shall gather the lambs with His arm, and
carry them in His bosom and gently lead
those that are with young.

17. Duet - sopraan en alt (Jes. 40:11; Matth. 11:28,29)

Hij zal Zijn kudde weiden als een herder, en
Hij zal de lammeren bijeen brengen met Zijn
arm, Hij zal ze aan Zijn hart drukken en zij die
zogen zal Hij zachtmoedig leiden.

Come unto Him, all ye that labour, and are
heavy laden, and He will give you rest. Take
His yoke upon you, and learn of Him, for He
is meek and lowly of heart, and ye shall find
rest unto your souls.

Komt tot Hem, allen die belast en beladen
zijt en Hij zal u rust geven. Neemt Zijn juk op
en leert van Hem, want Hij is zachtmoedig en
nederig van hart, en gij zult rust vinden voor
uw zielen.

18. HIS YOKE IS EASY

De tekst in dit gedeelte “Zijn juk is zacht en Zijn last is licht” werd door Handel spiritueel weergegeven in zijn wijze van componeren. Het zeer gedetailleerde thema geeft de juiste interpretatie van deze woorden weer. Het fugatische thema wordt door de componist in dit deel ook in kleinere motieven verwerkt.

18. Chorus

His yoke is easy and His burthen is light.

18. Koor (Matth. 11:30)

Zijn juk is zacht en Zijn last is licht.

Second part

Tweede deel

19. BEHOLD THE LAMB OF GOD

De componist ontwikkelde in de opening van het tweede deel een grote mate van dramatiek. Hierbij gebruikte Handel de originele ritmiek op een fugatische manier, volgens de Franse ouverture.

19. Chorus

Behold the Lamb of God, that taketh away the sin of the world.

19. Koor (Joh. 1:29)

Zie, het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt.

20. HE WAS DESPISED

De uitvoering van deze aria vraagt een grote betrokkenheid en inleving van de uitvoerenden door zijn ongekende intensiteit, zowel muzikaal als in tekst.

20. Air - alto

He was despised and rejected of men; a man of sorrows and acquainted with grief. He gave His back to the smiters, and His cheeks to them that plucked off the hair; He hid not His face from shame and spitting.

20. Aria - alt (Jes. 53:3; 50:6)

Hij werd veracht en verworpen door de mensen; een man van smarten, bezocht met leed. Hij gaf Zijn rug aan die Hem sloegen, Zijn wangen aan die Zijn haar uittrokken; Hij verborg Zijn gezicht niet voor spot en speksel.

21. SURELY HE HATH BORN

Na een levendige en zeer ritmische introductie klinkt het “Waarlijk, onze zwakheden heeft Hij gedragen” als een ware uiting van triomf. In maat 13 verandert dit beeld in een rustige en vloeiende compositiestijl om zodoende de droefheid over de smarten, die Hij voor ons droeg, te symboliseren. In maat 19 gaat Handel weer terug naar de beginstructuur, waarmee hij de tekst “De straf, die ons vrede brengt, droeg Hij” onderlijnt.

21. Chorus

Surely, He hath borne our griefs, and carried our sorrows. He was wounded for our transgressions. He was bruised for our iniquities. The chastisement of our peace was upon Him.

21. Koor (Jes. 53:4,5)

Waarlijk, onze zwakheden heeft Hij op zich genomen, onze smarten heeft Hij gedragen. Om onze overtredingen werd Hij gewond, verbrijzeld om onze ongerechtigheid. De straf, die ons vrede brengt, droeg Hij.

22. AND WITH HIS STRIPES

Dit deel is geheel fugatisch van opzet, waarbij Handel gebruik maakte van twee thema's. In het openingsthema valt direct op dat Handel het woord "His" (Zijn) op de hoogste noot liet zingen. Hierdoor benadrukte Handel dat het alleen Christus' wil was die, door het ontvangen van de striemen, ons kon reinigen van onze zonden.

22. Chorus

And with His stripes we are healed.

22. Koor (Jes. 53:5)

Door Zijn striemen worden wij genezen.

23. ALL WE LIKE SHEEP

Met de coloratuur op "turned" (Wij allen dwaalden als schapen rond, ieder van ons ging zijn eigen weg) wilde de componist; 'het gaan' van die eigen weg uitbeelden. In maat 76 componeerde Handel plotseling een tempowisseling, om de belijdenis "En de Heer heeft op Hem de ongerechtigheid van ons allen gelegd" een extra accent te geven.

23. Chorus

All we like sheep have gone astray, we have turned ev'ry one to his own way.
And the Lord hath laid on Him the iniquity of us all.

23. Koor (Jes. 53:6)

Wij allen dwaalden als schapen, wij gingen ieder onze eigen weg.
En God heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen.

24. ALL THEY THAT SEE HIM

Het spottende karakter van de tekst in dit deel wordt gekarakteriseerd door het felle ritmische patroon in de eerste drie maten. De componist beeldde het "And shake their heads" (en schudden het hoofd) in maat 8 en 9 uit in de orkestpartij.

24. Recitative - tenor

All they that see Him, laugh Him to scorn;
they shoot out their lips, and shake their heads, saying:

24. Recitatief - tenor (Ps. 22:8)

Allen die Hem zien, bespotten Hem, tuiten hun lippen, en schudden hun hoofd, terwijl ze zeggen:

25. HE TRUSTED IN GOD

Naast "Let us break" (deel 41) is dit een zogenaamd "turba" koorgedeelte. Men kan deze delen vergelijken met de massale koren uit de Matthäus Passion van J.S. Bach, waarbij de gevoelens van "de menigte" worden vertolkt.

25. Chorus

He trusted in God, that He would deliver Him;
let Him deliver Him, if He delight in Him.

25. Koor (Ps. 22:9)

Hij vertrouwde op God, die Hem verlossen zou; laat God Hem bevrijden, als Hij in Hem Zijn welbehagen vindt.

26. THY REBUKE HATH BROKEN

De smaad die onze Verlosser heeft ondergaan, wordt op dramatische wijze vertolkt door de tenor.

26. Recitative - tenor

Thy rebuke hath broken His heart, He is full of heaviness. He looked for some to have pity on Him, but there was no man, neither found He any to comfort Him.

26. Recitatief - tenor (Ps. 69:21)

Uw smaad heeft Zijn hart gebroken, Hij is zeer verzwakt. Hij wachtte op een teken van mededogen, maar er was niemand, noch kwam iemand Hem troosten.

27. BEHOLD, AND SEE

In dit deel klinkt plotseling heel lieflijk de belijdenis der gelovigen: “Aanschouwt en ziet of er een smart is gelijk aan Zijn smart”. Waarbij als extra betekenis van deze woorden de tekst voor de tweede maal twee tonen hoger wordt ingezet.

27. Air - soprano

Behold, and see if there be any sorrow like unto His sorrow.

28. Recitative - tenor

He was cut off out of the land of the living; for the transgressions of thy people He was stricken.

29. Air - soprano

But Thou didst not leave His soul in hell, nor didst Thou suffer Thy Holy One to see corruption.

27. Aria - sopraan (Klaagl. 1:12)

Aanschouw, en zie of er een smart is, gelijk aan Zijn smart.

28. Recitatief - tenor (Jes. 53:8)

Hij werd weggerukt uit het land der levenden; om de overtredingen van uw volk werd Hij geslagen.

29. Aria - sopraan (Ps. 16:10)

Maar Gij hebt Zijn ziel niet achtergelaten in de hel, noch liet Gij Uw Heilige Eniggeborene het verderf kennen.

30. LIFT UP YOUR HEADS

De altpartij vertolkt in dit deel, in de maten 5 tot en met 30, de baslijn waar de sopranen I en II alleen zingen, en fungeert als melodiestem bij de gedeelten, die alleen uitgevoerd worden door bas en tenor.

30. Chorus

Lift up your heads, o ye gates, and be ye lift up, ye everlasting doors, and the King of Glory shall come in! Who is this King of Glory? The Lord strong and mighty, the Lord mighty in battle.

Lift up your heads, o ye gates, and be ye lift up, ye everlasting doors, and the King of Glory shall come in! Who is this King of Glory? The Lord of Hosts, He is the King of Glory.

30. Koor (Ps. 24:7-10)

Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere zal binnengaan! Wie is deze Koning der ere? De Heer, sterk en machtig, de Heer, geweldig in de strijd.

Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere zal binnengaan! Wie is deze Koning der ere De Heer der heerscharen, Hij is de Koning der ere.

PAUZE

32. THOU ART GONE UP ON HIGH

De hier uitgevoerde versie is de derde die Handel componeerde. In de thematiek beelden de “opgaande” lijnen de woorden “Hoog zijt Gij opgegaan” uit.

32. Air - alto

Thou art gone up on high, Thou hast led captivity captive and received gifts for men; yea even for Thine enemies, that the Lord God might dwell among them.

32. Aria - alt (Ps. 68:19)

Hoog zijt Gij opgegaan, gevangenschap hebt Ge teniet gedaan. Gij hebt gaven ontvangen, ja zelfs voor Uw vijanden, opdat God de Heer onder hen zou zijn.

33. THE LORD GAVE THE WORD

Tweemaal weerklinkt in dit deel: “The Lord gave the word” (De Heer bracht het woord}, eenmaal door tenor en bas en eenmaal door sopraan en alt. Tussendoor gaf Handel door een wirwar van stemmen in zijn composities “de menigte predikers” weer.

33. Chorus

The Lord gave the word; great was the company of the preachers.

33. Koor (Ps. 68:12)

De Heer bracht het Woord; groot was de menigte der predikers.

34a. HOW BEAUTIFUL ARE THE FEET

In dit siciliano weerklinkt een vredige sfeer, waarbij de stralende en lang liggende noten in maat 6-8 en 12-14, gespeeld door de eerste violen, extra gevoel aan deze landelijke rust geven.

34a. Air - soprano

How beautiful are the feet of them that preach the gospel of peace, and bring glad tidings of good things.

34a. Aria - sopraan (Rom. 10:15)

Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die het evangelie van de vrede prediken en de blijde boodschap verkondigen.

35a. THEIR SOUND IS GONE OUT

Dit deel wordt ingezet met een triomfantelijke en fanfare-achtige zetting op de woorden “Their sound is gone out” (Hun geroep is uitgegaan), terwijl de lijn “And their words unto the end of the world” (En hun woorden tot de uiteinden der wereld) ons het gevoel meegeven dat dit de gehele wereld omvat.

35a. Chorus

Their sound is gone out into all lands, and their words unto the ends, of the world.

35a. Koor (Rom. 10:18)

Hun roep is uitgegaan naar alle landen, en hun woorden tot het einde der wereld.

36. WHY DO THE NATIONS

Dit deel is een dramatische introductie op “Let us break”. In de tekst “Waarom gaan de heidenen zo woedend te keer” kenmerkt zich de woede mede door een felle “zestienden” beweging in het orkest.

36. Air - bass

Why do the nations so furiously rage together? Why do the people imagine a vain thing? The kings of the earth rise up, and the rulers take counsel together against the Lord, and against His anointed.

36. Aria - bas (Ps. 2:1,2)

Waarom razen de volken zo woedend? Waarom bedenken de mensen ijdele plannen? De koningen der aarde komen bijeen en de heersers spannen samen tegen de Heer en Zijn gezalfde, de Messias.

37. LET US BREAK

De tekst uit Psalm 2 wordt hier voortgezet. Evenals in Bachs Matthäus Passion wordt de rol van ‘De menigte’ hier ook weergegeven door een opwindende thematiek.

37. Chorus

Let us break their bonds asunder, and cast away their yokes from us.

37. Koor (Ps. 2:3)

Laten wij hun banden verbreken en hun juk van ons afwerpen.

Recitative - tenor

He that dwelleth in heaven shall laugh them to scorn, the Lord shall have them in derision.

Recitatief - tenor (Ps. 2:4)

Hij die in de hemel woont zal lachen, de Heer zal hen bespotten.

38. THOU SHALT BREAK THEM

Het abrupte karakter van het instrumentale gedeelte, geeft het “breken” en het “in stukken slaan” symbolisch weer.

38. Air - tenor

Thou shalt break them with a rod of iron; Thou shalt dash them in pieces like a potter's vessel.

38. Aria - tenor (Ps. 2:9)

Gij zult hen breken met een ijzeren stang; Gij zult hen in stukken slaan als een pottenbakkersvat.

39. HALLELUJAH

Als ontlading op de Opstanding en de Hemelvaart van Christus schreef Handel aan het einde van zijn tweede deel het “Hallelujah”. Na een licht geïnstrumenteerde inleiding komt, na de inzet van de trompetten in maat 14, de compositie tot ontwikkeling en leidt zo langzaam naar een apotheose.

39. Chorus

Hallelujah! For the Lord God omnipotent reigneth. Hallelujah! The Kingdom of this world is become the Kingdom of our Lord and of His Christ; and He shall reign for ever and ever. King of Kings, and Lord of Lords! And He shall reign for ever and ever, Hallelujah!

39. Koor (Openb. 19:6; 11:15; 19:16)

Halleluja! Want de Heer, God Almachtig regeert! Halleluja! Het koninkrijk van deze wereld is het koninkrijk geworden van de Heer en Zijn Christus; en Hij zal heersen tot in eeuwigheid. Koning der koningen en Heer der heren! Hij zal heersen tot in eeuwigheid, Halleluja!

40. I KNOW THAT MY REDEEMER

De opening van het derde deel is een van de weinige composities die geen revisie onderging. De overwinning over dood en graf en de innerlijke rust komen, zowel in de instrumentale als vocale thematiek, volledig tot uiting.

40. Air - soprano

I know that my Redeemer liveth, and that He shall stand at the latter day upon the earth. And though worms destroy this body, yet in my flesh shall I see God. For now is Christ risen from the dead, the first fruits of them that sleep.

41. Chorus

Since by man came death, by man came also the resurrection of the dead.
For as in Adam all die, even so in Christ shall all be made alive.

42. Recitative - bass

Behold, I tell you a mystery; we shall not all sleep, but we shall all be changed in a moment, in the twinkling of an eye, at the last trumpet.

40. Aria - sopraan (Job 19:25,26)

Ik weet dat mijn Verlosser leeft en dat Hij zal verschijnen op aarde op de dag des oordeels. Al doorknagen wormen mijn vlees, toch zal mijn lichaam God aanschouwen. Want nu is Christus opgestaan uit de dood, als eerste van hen die ontslapen zijn.

41. Koor (1 Cor. 15:21,22)

Sinds de dood kwam door de mens, kwam ook door de mens de verrijzenis uit de dood. Want zoals in Adam allen sterven, zo zullen in Christus allen levend gemaakt worden.

42. Recitatief - bas (1 Cor. 15:51,52)

Zie, ik vertel u een geheim. Wij zullen niet allen ontslapen, maar in een ogenblik zullen wij allen veranderd worden, in een oogwenk, bij de laatste bazuin.

43. THE TRUMPET SHALL SOUND

In dit deel komt het enig werkelijke instrumentale solospel voor, uitgevoerd door trompet, fanfare-achtig van opzet, met wisselende thematiek tussen trompet en strijkers in het Ritornello. In "The dead shall be raised" (de doden zullen opgewekt worden) wordt het opwekken steeds met een omhooggaande lijn uitgebeeld, terwijl in "And we shall be changed" (en wij zullen veranderd worden) het 'veranderen' wordt gesymboliseerd door een coloratuur.

43. Air - bass, trompetsolo

The trumpet shall sound, and the dead shall be raised incorruptible, and we shall be changed.
For this corruptible must put on incorruption, and this mortal must put on immortality.

43. Aria - bas, (1 Cor. 15:52,53)

De bazuin zal klinken en de doden zullen onvergankelijk worden opgewekt en wij zullen veranderd worden.
Want dit vergankelijke moet zich met het onvergankelijke bekleden en het sterfelijke met het onsterfelijke.

Recitative - alt

Then shall be brought to pass the saying that is written: Death is swallowed up in victory.

Recitatief - alt (1 Cor. 15:54)

Dan zal het woord dat geschreven is werkelijkheid worden: de dood is verslonden door de overwinning.

44. O DEATH, WHERE IS THY STING

“O death, where is thy sting” is het enige duet dat in de latere versies van The Messiah werd geschreven. Het werd door hem zelf terug gebracht van 41 naar 24 maten. Via een doorlopende baslijn, in maat 24-25, ontwikkelt zich met gebruikmaking van het identieke thema een koorgedeelte: “But thanks” (47). In dit deel krijgt, door het gedragen karakter, de dank aan God een extra betekenis.

44. Duet - alto and tenor

O death, where is thy sting? O grave, where is thy victory? The sting of death is sin, and the strength of sin is the law.

44. Duet - alt en tenor (1 Cor. 15:55,56)

Dood, waar is uw prikkel? Dood, waar is uw overwinning? De prikkel van de dood is de zonde, en de kracht van de zonde is de wet.

45. Chorus

But thanks be to God, who giveth us the victory through our Lord Jesus Christ.

45. Koor (1 Cor. 15:57)

Maar God zij dank, die ons de overwinning geeft door onze Heer Jezus Christus.

46. IF GOD BE FOR US

Bij de eerste uitvoering werd deze aria door alt in c-mineur gezongen. Later maakte Handel toch weer gebruik van zijn oorspronkelijke sopraan-versie. Om het serene karakter van deze belijdenis tot zijn volle recht te laten komen is gekozen voor uitvoering door soloviool.

46. Air - soprano

If God be for us, who can be against us? Who shall lay anything to the charge of God's elect? It is God that justifieth. Who is He that condemneth? It is Christ that died, yea, rather that is risen again, Who is at the right hand of God, Who makes intercession for us.

46. Aria - sopraan (Rom. 8:31,33,34)

Als God vóór ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Wie zal iets inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Het is God die rechtvaardigt. Wie is Hij die veroordeelt? Het is Jezus Christus die gestorven is, meer nog, die verreezen is, die zit aan de rechterhand van God en die voor ons pleit.

47. WORTHY IS THE LAMB

Deze compositorische drie-eenheid is de afsluiting van The Messiah. Na een opening in twee delen “Worthy is the Lamb” (waardig is het Lam), waarin de verlossing wordt bejubeld ontspint zich een fugatisch deel 54) “Blessing and honour” (zegen en eer), waarin met veel overtuigingskracht de dankzegging en eer aan het Lam wordt bejubeld. Na deze jubelende uitvoering volgt het slot. Eenvoudig van opzet en met een thematiek, die zich leent voor een zekere opbouw. Met een hoge A gezongen door respectievelijk sopraan en tenor, ontvouwt zich in maat 151 en 152 het “Amen” tot een climax.

47. Chorus

Worthy is the Lamb, that was slain, and hath redeemed us to God by His blood, to receive power, and riches, and wisdom, and strength, and honour, and glory, and blessing. Blessing and honour, glory and power, be unto Him that sitteth upon the throne, and unto the Lamb, for ever and ever. Amen.

47. Koor (Openb. 5:12,13)

Het Lam dat geslacht is en ons heeft vrijgekocht bij God door Zijn bloed, is waardig te ontvangen macht en rijkdom, wijsheid en kracht, eer en heerlijkheid en lof. Lof en eer, heerlijkheid en macht zij Hem gegeven die gezeten is op de troon, en aan het Lam, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

De uitvoering van de Messiah is mede mogelijk gemaakt door:

Amovatiebedrijf Aalsmeer Sloopwerken/asbestsanering, Aalsmeer

Reisbureau de Arend, Aalsmeer

Biemond & van Wijk Mercedes-Benz, Aalsmeer

Gebr. Blom - Palmen, Aalsmeer

Chocolatier Martinez, Aalsmeer

CIS Computers en Supplies, Aalsmeer

Denise Fashion, Aalsmeer

Dragt Holding, Aalsmeer

Duo Plant, Aalsmeer

Finnema Uitvaartcentrum, Aalsmeer

Foodmaster King Lao Cafetaria, Aalsmeer

G&W Gezondheidswinkel, vitamines enz, Aalsmeer

Goemans Tapijt en Slaapcomfort, Aalsmeer

Apotheek Groen, Aalsmeer

Hartelust BV, Aalsmeer

Hoogendoorn Makelaardij, Aalsmeer

Jovar Aanhangwagens, Aalsmeer

Kraan Mode, Aalsmeer

Slagerij Kruyswijk, Aalsmeer

Makelaardij Mantel BV, Aalsmeer

Man Herenkappers, Aalsmeer

Tom Meijer Dames- en herenkapper, Aalsmeer

Milestone Fresh BV, Capelle aan de IJssel

NicO-Optiek, Aalsmeer

de Ophelia Döner en Pizza, Aalsmeer

Outlet Homedesign, Aalsmeer

Probin IJzerwaren en Gereedschappen, Aalsmeer

Regiobouw Haarlemmermeer BV, Rozenburg

v/d Schilden Onder- en Beenmode, Aalsmeer

Smit & Bond Volendammer Vishandel, Aalsmeer

Restaurant Steiger 28, Aalsmeer

Teddy's kinderkleding, Aalsmeer

Volendammer Vishandel Veerman, Aalsmeer

Waning Bike Totaal Fietsen, Aalsmeer

Wittebol Wijn, Aalsmeer

Onze bijzondere dank aan onderstaande bedrijven

BIEMOND & VAN WIJK

Mercedes-Benz

JoVar

AANHANGWAGENS

UITVAARTVERZORGING
FINNEMA

Donateur worden van ACOV?

Velen vinden al een reden om zich als donateur op te geven bij ACOV. Donateurs zijn ontzettend welkom. Hun financiële steun maakt het mogelijk om grotere concerten te geven, maar ook een extra, klein concert te organiseren. In deze tijd, waarin subsidies minder worden of zelfs verdwijnen, is elke steun meer dan ooit nodig.

Opgeven kan heel gemakkelijk via onze site.

Volgend concert

14 oktober 2017

Ein Deutsches Requiem, J. Brahms

in de Open Hof Kerk, Aalsmeer

Interesse om ons enthousiasme te delen?

Zingen bij ons koor is: ontdekken, verbazen, leren, hard werken, ontroeren, verbeteren, ontspannen en vooral genieten.

Zingen bij ACOV betekent streven naar kwaliteit en harmonie.

Kom vrijblijvend een repetitie meedoen op donderdagavond (20-22 uur) in “Het Baken” aan de Sportlaan in Aalsmeer.

Voor meer informatie en/of aanmelding: www.acov.nl

Bellen kan ook: 0297-329443

